

Rogaland fylkeskommune
Postboks 130
4001 Stavanger

Kontakt saksbehandler
Kirsten Redmond Kristiansen, 51568777

Forenklet tillatelse etter forurensningsloven til mudring i sjø i forbindelse med utvidelse av kanalen på Røvær - Rogaland fylkeskommune

Statsforvalteren har ferdigbehandlet søknad om mudring i Røværskanalen i forbindelse med utvidelse og utdypning av farleden.

Tillatelsen omfatter mudring av inntil 250 m³ sjøbunnsedimenter, inkluderer stein, blokk og sprengstein. Tiltakshaver må ta prøve av mindre fraksjoner av overskuddsmasser for å hindre at forurensning spres i miljøet. Kun rene masser kan benyttes til andre tiltak.

Vi varsler gebyr for behandling av saken.

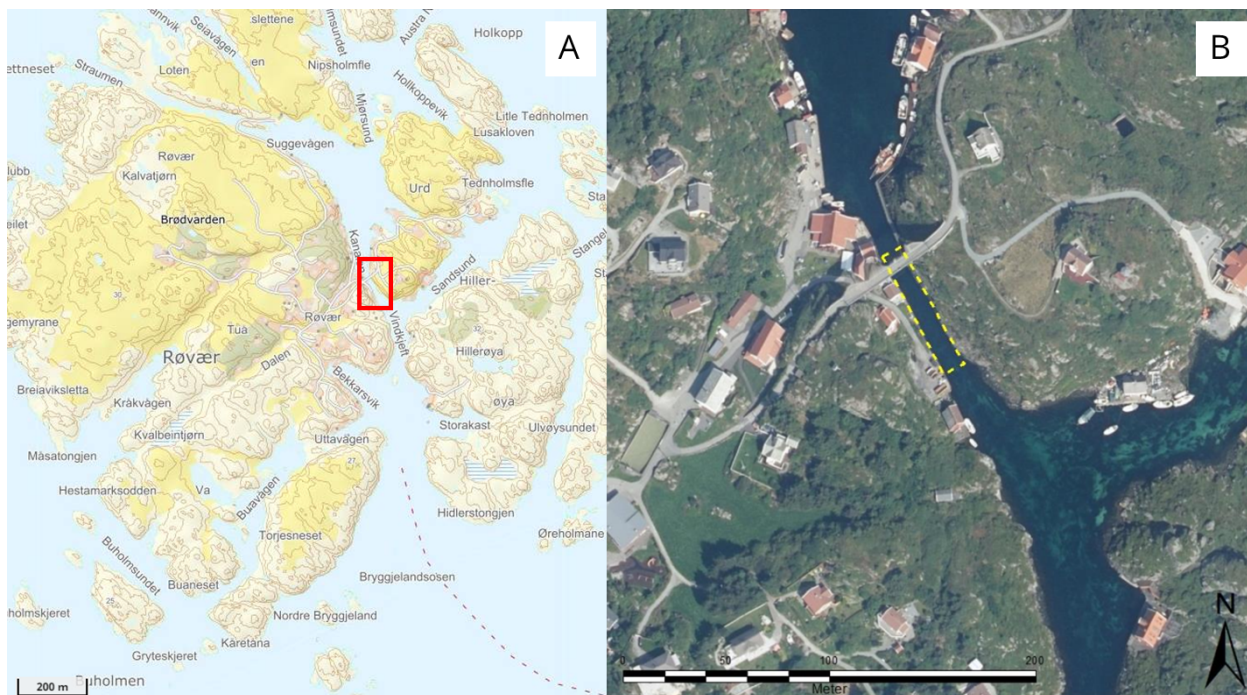
Vedtaket kan påklages innen 3 uker.

Vi viser til søknad mottatt 10.03.2021 fra Sweco Norge AS på vegne av Rogaland fylkeskommune om tillatelse etter forurensningsloven til tiltak i sjø. Søknaden gjelder mudring av sjøbunn i forbindelse med utvidelse av kanalen på Røvær, kjent som «Røværkanalen».

Sakens bakgrunn

Farleden bestående av kanalen på Røvær benyttes til båttrafikk, blant annet rutebåttrafikk. For å legge til rette for båttrafikken er det ønskelig å utvide farleden horisontalt med om lag en meter langs deler av kanalen, samt øke seilingsdybden med ca. 10-15 cm. I forbindelse med tiltaket vil det også utføres utbedring av mur og kai konstruksjoner langs vestsiden av kanalen.

Det er beregnet at ca. 150 m³ (± 100 m³) masse vil fjernes fra kanalen. Beregnet mudringsmasser inkluderer masse som tas ut i forbindelse med horisontal (utvidelse) av kanalen, og ikke nødvendigvis defineres som sjøbunn. Masser som tas ut forventes i hovedsak å bestå av blokk, stein og fjell. Tiltaket vil berøre ca. 730 m² areal.

Figur 1: Oversiktskart som viser Røværkanalen (rødt omriss; A) og illustrasjon fra søknad som viser tiltaksområde nærmere (B).

Det er tidligere utført fordypning av kanalen i flere omganger med pigging og sprenging av fjell. Det forventes derfor begrenset tykkelse av sedimenter og relativt grove sedimenter. Det er i tillegg planlagt utbedring av mur og kaikonstruksjoner langs vestsiden av kanalen. Søker oppgir at sluttdisponering av overskuddsmasse fra mudring er ikke bestemt, men at sprengstein, blokk og stein vil være egnet for bruk til utfylling i lovlige tiltak på land.

Lowverk

Statsforvalteren er delegert myndighet for mudring i sjø uavhengig av om utfylling foretas fra skip eller fra land, jf. forurensningsforskriften kapittel 22 og rundskriv T-3/12.

Avklaring etter plan- og bygningsloven

Forurensningsspørsmål skal om mulig søkes løst for større områder under ett og på grunnlag av oversiktsplaner og reguleringsplaner, jf. forurensningsloven § 11 fjerde ledd. Det akutte området er regulert til «farled» i gjeldende kommunedelplan¹. Søknaden omfatter arbeid i sjø som vil sikre kommuneplanens avsatt areal og farledens funksjon, og Statsforvalteren anser derfor tiltaket som i tråd med gjeldende kommuneplan, og dermed avklart etter plan- og bygningsloven.

Avklaring med kulturminnemyndighet

Tiltak i sjø utføres ofte i områder som kan ha potensiale for funn av kulturminner, og det er fare ved utføring av tiltaket at kulturminner tildekkes eller ødelegges. Søker har vedlagt notat fra SWECO som redegjør for kanalens historikk og kjente kulturminner². Ifølge notatet har både Rogaland fylkeskommune v/ seksjon for kulturarv og Stavanger Maritime Museum vurdert tiltaket, og begge instanser har uttalt at potensiale for konflikt med automatisk fredete kulturminner iht. Kulturminneloven er svært usannsynlig.

¹ Haugesund kommune. Kommuneplanens arealdel 2014-2030. Vedtatt: 09.09.2015

² Kulturminner ved Røvær kai. SWECO AS Notat. Prosjektnummer: 10217994. 27.01.2021

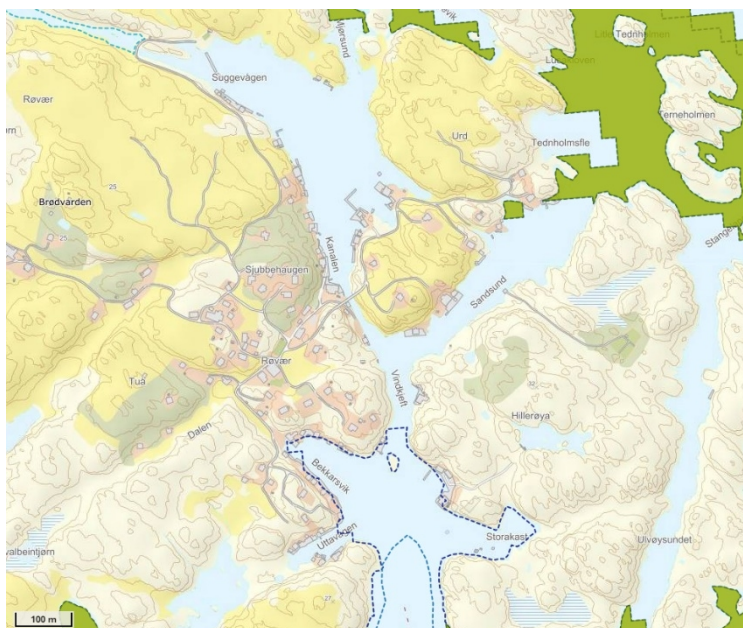
Kunnskapsgrunnlag

Forurensing

Det er ikke tatt prøver av sedimentene i tiltaksområde. Søker antar at disse består i all hovedsak av relativt grove sedimenter. Bilde fra området viser større steinblokk og mindre stein, samt noe løsmasser av sand/skjellsand. Kanalen er fordypet i flere omganger og det er tatt ut fjell og løsmasser fra bunn av kanalen. Ifølge søker er det ingen kjente kilder til utslipp i området, og forurensnings fra båtaktivitet er forventet å være minimalt.

Naturmangfold

Sør for tiltaksområdet er det registrert en skjellsand forekomst med verdi A «svært viktig»³. Forekomsten ligger ca. 200 m mot Bekkarsvik, og henger sammen med en stor registrering som omfavner større areal rundt Røvær og nærliggende øyer. Det er flere andre skjellsand forekomster rundt Røvær. Røvær er også omfavnet av en stor tareskogforekomst med verdi A «svært viktig». Røvær er på generelt grunnlag kjent for rikt fugleliv, og det er flere registreringer av truet sjøfugl i nærhet av tiltaksområde, blant andre nær truede arter som ærfugl og fiskemåke⁴. Gitterøy naturreservat, som er fredet av hensyn til sjøfugl⁵, ligger ca. 1 km sørøst for tiltaksområde. Det er ukjent om det er finnes hekkeplasser i nærhet av det omsøkte tiltaksområde.

Figur 2: Utklipp fra Temakart Rogaland som viser nærliggende registrert naturtyper.

Det er flere registrert låssettingsplasser innen ca. 600 m av Røværkanalen, i nordlig og sørlig retning. Det er ingen andre registrert fiskeriinteresser i direkte nærhet av tiltaket, men det er registrert et stort reketrålefelt langs østkysten av Røvær, ca. 1,3 km unna⁶.

Vannforskriften

Tiltaksområdet ligger i vannforekomst *Røværsosen*, som er klassifisert som sterkt moderat eksponert kyst⁷. Vannforekomsten er registrert i Vann-Nett med «god» økologisk tilstand basert på lokal kunnskap, og «udefinert» kjemisk tilstand. Ifølge Vann-Nett er *Røværsosen* påvirket i liten grad av organisk forurensning som følge av diffus avrenning og utslipp fra fiskeoppdrett og punktutslipp fra mindre renseanlegg (2000 PE).

³ [Temakart Rogaland](#)

⁴ [Artskart](#)

⁵ Gitterøy naturreservat, [Naturbase faktaark](#)

⁶ Fiskeridirektoratet sitt kartdatabase [Yggdrasil](#)

⁷ Vann-nett. <https://vann-nett.no/portal/>

Rettslig grunnlag

Statsforvalteren har vurdert søknaden på bakgrunn av de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper tiltaket for øvrig medfører, jf. forurensningsloven §§ 11 og 16. Vurderingstemaet suppleres av kravene i vannforskriften §§ 4-6, og kravene i naturmangfoldloven § 7 om at prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved skjønnsutøvelsen etter forurensningsloven.

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Våre vurderinger og krav er basert på prinsippet om bruk av beste tilgjengelige teknikker (BAT), jf. forurensningsloven § 2 nr. 3 og naturmangfoldloven § 12 om bruk av miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven krever at beslutninger også skal være begrunnet ut fra hensynet til naturmangfoldet der dette er relevant. Beslutning skal enten være basert på vitenskapelig kunnskap eller dersom dette ikke finnes, på *føre-var-prinsippet*. Naturmangfoldet gjelder arters bestands-situasjon, naturtypers utbredelse, økologiske tilstand og effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskap skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.

Vannforskriften

Vannforskriften fastsetter miljømål for vannforekomster og inndeler vannforekomster i fem tilstandsklasser. Miljømålene i vannforskriften §§ 4-6 innebærer at tilstanden i vannforekomstene skal beskyttes mot forringelse, og forbedres med mål om å oppnå god økologisk tilstand og god kjemisk tilstand. Dersom tiltaket fører til at vannforekomsten *Røværosen* endrer tilstandsklasse i negativ retning, vil det foreligge en forringelse. Miljømål skal nås, og forringelse er ikke tillatt med mindre vilkårene for å gjøre unntak er oppfylt, jf. vannforskriften § 12. Statsforvalteren har derfor vurdert om kravene i vannforskriften er til hinder for å gi tillatelsen etter forurensningsloven.

Statsforvalterens vurdering

Unntak fra forhåndsvarsling

I henhold til forurensningsforskriften § 36-7 skal berørte offentlig organer og myndigheter, organisasjoner som ivaretar allmenne interesser som vedtaket angår, andre som kan bli særlig berørt gis anledning til å uttale seg til søknadens innhold. I tillegg skal offentligheten høres, jf. § 36-8. Statsforvalteren har vurdert at tiltaket, dersom den blir utført i tråd med tillatelsens vilkår, vil være av mindre miljømessig betydning, og at forhåndsvarsel kan unnlates, jf. forurensningsforskriften §36-9 annet ledd punk B. Vedtaket blir kunngjort i ettetid og sendt i kopi til offentlig høringsinstanser. Tillatelsen er ikke gyldig før klagefristen har utløpt.

Spredning av forurensning og finstoff

Det er ikke tatt prøver fra sjøbunn. Statsforvalteren er enig med søkers vurdering om at det er mindre sannsynlig at det er forurensning i område, på bakgrunn av bruk og gjentatt utdypningsoperasjoner over tid. Dersom arbeidene ikke blir gjennomført på en skånsom måte, vil tiltakene kunne medføre oppvirvling og spredning av bunnsediment. Det er relative kort avstander til viktige naturtyper, og fisk som kan stå i låssettingsplasser. Statsforvalteren mener at det er viktig å hindre spredning av finstoff.

Basert på området utforming og sjødypde, vurderer vi det som hensiktsmessig at siltgardin benyttes ved arbeidene, og setter dette som krav. Siltgardin vil hindre skade på naturmangfold.

Overskuddsmasse fra mudring

Overskuddsmasser fra mudring anses som næringsavfall, jf. forurensningsloven § 27a, og skal leveres til godkjent mottak med mindre den gjennomgår gjenvinning eller nyttiggjøres, jf. § 32. Søker har planlagt å benytte overskuddsmasse fra omsøkte tiltak til andre planlagte og godkjente prosjekter. En slik bruk anses som gjenvinning. Det er ikke tatt prøve av sedimentene, som er antatt å bestå i all hovedsak av større stein og steinblokker, og i mindre grad av finsedimenter. Statsforvalteren mener at det er rimelig å anta at større stein og steinblokker vil være fri for forurensning og kan benyttes i andre planlagte prosjekter uten at disse vil utgjøre en fare for spredning av forurensning. For mindre sedimentstørrelser, fra sand og nedover i størrelsesorden, vil det være større sannsynlighet for forurensning. Statsforvalteren mener derfor at det er nødvendig at tiltakshaver sikre overskuddsmasser i denne størrelsesorden, og at disse blir tatt prøve av og analysert i forkant av disponering. Dersom tiltakshaver velge å unnlate testing, må denne fraksjonen leveres til godkjent mottak.

Vannforskriften

Med hensyn til de omsøkte arbeidenes omfang, mener Statsforvalteren at det omsøkte tiltaket utgjør svært liten risiko for forringelse av miljøtilstanden i vannforekomstene som helhet, jf. miljømålet i vannforskriften § 4. En eventuell forringelse vil være midlertidig.

Konklusjon

Søknaden omfatter mudring, der Statsforvalteren er forurensningsmyndighet. Ved avgjørelse om tiltaket krever en egen tillatelse etter forurensningsloven, og ved fastsetting av vilkår, er det lagt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket, sammenholdt med de fordeler og ulemper tiltaket for øvrig vil medføre. Vurdering av tiltaket etter naturmangfoldloven §§ 8-12, jf. § 7 tilsier at naturen kan bli negativt påvirket. Inngrep i sjøbunn kan medføre partikkelspredning og eventuelt spredning av miljøgifter som er konsentrert i finere sedimenter. På bakgrunn av de opplysninger tiltakshaver har oppgitt i søknaden, samt av hensyn til nærliggende naturverdier og fiskeriinteresser, finner Statsforvalteren at det er nødvendig å gi en forenklet tillatelse, jf. forurensningsloven § 11, til arbeidene der det settes krav til bruk av siltgardin og prøvetaking av overskuddsmasser bestående av sedimenter i størrelsesorden sand og mindre.

Tillatelsen er begrunnet i at tiltaket ikke vil medføre uakseptable miljøpåvirkninger, samt at det er liten risiko for forringelse av vannforekomsten, forutsatt at tiltaket utføres i henhold til fastsatte vilkår. Statsforvalteren legger vekt på samfunnsnyttien i form av mer sikker farled for båttrafikk, som vil medføre mindre risiko for akutte hendelser.

Vedtak

Med hjemmel i forurensningsloven § 11, jf. § 13 gir Statsforvalteren i Rogaland på visse vilkår Rogaland fylkeskommune tillatelse til omsøkte arbeider i sjø i Røværkanalen, på Røvær i Haugesund kommune.

Tillatelsen omfatter mudring av sjøbunnsedimenter fra land eller lekter. Rammen for tillatelsen er inntil 250 m³ masser fra sjøbunnen, i henhold til søknaden.

Det stilles nedenfor vilkår for å begrense eventuell forurensning, og for å motvirke skader på det marine miljøet.

Vilkår

Med hjemmel i forurensningsloven § 16 blir det stilt følgende vilkår for tillatelsen.

1. Rogaland fylkeskommune (tiltakshaver) er ansvarlig for at tillatelsen blir overholdt, og plikter å orientere dem som skal gjennomføre arbeidene i sjø om de vilkår som gjelder, samt de restriksjoner som er lagt på arbeidene. Det er videre tiltakshaver sitt ansvar å sørge for å fremskaffe alle nødvendige opplysninger slik at arbeidet kan gjennomføres tilfredsstillende og i henhold til tillatelsen.
2. Tiltakshaver skal gi beskjed til Statsforvalteren når arbeidene i sjø starter.
3. I henhold til forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) av 06.12.1996, plikter tiltakshaver å påse at det etableres internkontroll som sikrer at kravene i denne tillatelsen overholdes, slik at arbeidet kan revideres. Statsforvalteren skal ha uhindret adgang til anleggsarbeidene, dokumenter, mm., for å kunne føre tilsyn med aktivitetene.
4. Arbeidene i sjø skal utføres på en måte som minimerer risiko for skade på og/eller til ulempe for det marine miljø. Tiltakshaver skal etablere en siltgardin i hver ende av tiltaksområde. Dersom det oppdages synlig partikkel spredning som følge av arbeidene, skal arbeidene stanses og tiltak iverksettes.
5. Overskuddsmasser bestående av steinblokk og stein anses å være rene og kan benyttes i andre godkjent tiltak. Overskuddsmasse bestående av sedimenter i størrelsesorden sand eller mindre må først bli analysert for å undersøke forurensningsgrad før gjenvinning. Dersom massene er forurenset over normverdiene i forurensningsforskriften kapittel 2, eller ikke blir undersøkt, må disse leveres til godkjent mottak. Påvist rene masser kan gjenvinnes i godkjent tiltak. Dokumentasjon av prøvetaking, analyse resultater og eventuell kvittering for levering til godkjent mottak skal sendes til Statsforvalteren snarest.
6. Når arbeidene i sjø er avsluttet skal en kort melding sendes til Statsforvalteren.
7. Tillatelsen gjelder i to år fra klagefristens utløp.

Vi vil understreke at all forurensning fra arbeidene i Røværkanalen, på Røvær i Haugesund kommune, isolert sett er uønsket.

Brudd på vilkår i en tillatelse medfører straffeansvar etter forurensningsloven, jf. § 78. Vi gjør oppmerksom på at denne tillatelsen ikke fritar for erstatningskrav for eventuelle skader eller ulemper som følger av virksomheten, jf. § 53. For å sikre at bestemmelsene i forurensningsloven eller tillatelsen blir overholdt, kan forurensningsmyndigheten fastsette tvangsmulkt til staten, jf. forurensningsloven § 73.

Vi gjør oppmerksom på at tillatelsen ikke fritar fra plikter i henhold til annen lovgivning.

Varsel om gebyr for saksbehandling

Statsforvalterens behandling av søknader om tillatelser etter forurensningsloven er omfattet av en gebyrordning, jf. kapittel 39 i forurensningsforskriften. Statsforvalterens behandling av denne saken har medført en ressursbruk tilsvarende gebyrsats 7 jf. forurensningsforskriften § 39-4 Gebyr for arbeid med fastsettelse av nye og endring av tillatelser. Rogaland fylkeskommune skal derfor betale et gebyr på kr. 16 900,- for Statsforvalterens behandling av søknaden. Eventuelle merknader til varselet sendes Statsforvalteren innen 14 dager fra mottak av dette brevet.

Klageadgang

Tillatelsen kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen tre uker fra melding om vedtaket er mottatt. En eventuell, begrunnet klage stilles til Miljødirektoratet, og sendes Statsforvalteren i Rogaland.

Med hilsen

Mariann Størksen
fung. seksjonsleder

Kirsten Redmond Kristiansen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Fiskeridirektoratet, region sør	Postboks 185 sentrum	5804	Bergen
Fiskarlaget Vest	Slottsgt. 3	5003	BERGEN
Kystverket Vest	Postboks 1502	6025	Ålesund
SWECO NORGE AS v/ L.M. Færseth	Postboks 80 Skøyen	0212	OSLO
Haugesund kommune	Postboks 2160	5504	Haugesund